

Nota
Vaste activa
gemeente Bergen
2023

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel van de nota en wettelijk kader	1
1.3 Uitgangspunten	2
1.4 Beschikbaar stellen investeringskredieten	2
1.5 Definities en begrippen	2
1.6 Bijlagen	3
2. SAMENVATTING UITGANGSPUNTEN	4
3.1 Activering	6
3.1.1 Algemeen	6
3.1.2 Moment van activeren: In gebruik name	6
3.1.3 Vervangingsinvestering	6
3.1.4 Componentenbenadering	7
3.1.5 Afschrijven tot restwaarde	7
3.1.6 Activering immateriële vaste activa	8
3.1.7 Activering materiële vaste activa	9
3.1.8 Activering financiële vaste activa	9
3.1.9 Activeren versus (groot) onderhoud	9
3.1.10 Kleine investeringen	10
3.1.11 Looptijd investeringskredieten	10
3.2 Waardering	11
3.2.1 Waardering vaste activa	11
4. AFSCHRIJVING	12
4.1 Algemeen	12
4.2 Wettelijke of andere voorschriften	12
4.3 Afschrijvingsbasis	12
4.4 Afschrijvingsmethode	12
4.5 Afschrijvingstermijn	13
4.5.1 Algemeen	13
4.5.2 Afschrijvingstabel	13
4.5.3 Start van de afschrijving	13
Bijlage 1; Afschrijvingstabel Nota activa 2023	14

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt in hoofdstuk 5, de artikelen 59 tot en met 65 ingegaan op de waardering, activering en afschrijving. Het is noodzakelijk om aanvullend daarop uitgangspunten vast te stellen voor de waardering en afschrijving van de vaste activa, omdat deze niet rechtstreeks uit voornoemde regelgeving volgt.

De volgende ontwikkelingen geven aanleiding om de Nota Activabeleid 2017 te herzien:

1. Notitie Materiele vaste activa van de commissie BBV d.d. januari 2020.
In deze notitie is rekening gehouden met de wetgeving, de eerder opgestelde notities over materiële vaste activa en alle gepubliceerde antwoorden tot 1 juli 2019.
In deze notitie is daarnaast onder andere een wijziging opgenomen inzake de verwerking van software en zogenaamde Saas (software as service) oplossingen.

Daarnaast zijn in deze nota naar aanleiding van voornoemde notitie nieuwe uitgangspunten opgenomen voor:
 - Het aantal keer dat een investeringsbudget overgeheveld mag worden naar een volgend boekjaar voordat dat deze, tenzij het college met een voorstel komt, automatisch wordt afgesloten;
 - Het minimum bedrag wat overgeheveld kan worden.
2. De verplichte periodieke actualisatie conform de Financiële verordening (ex. art. 212 Gemeentewet).

Deze nota is opgesteld voor de vier gemeenten die deelnemen aan de werkorganisatie BUCH. Daarmee zijn de nota's zoveel als mogelijk geharmoniseerd, waarbij ruimte is voor couleur locale.

1.2 Doel van de nota en wettelijk kader

De gemeente handelt naar het BBV, dat onder meer financiële spelregels voorschrijft ten aanzien van het activabeleid. In de uitwerking van deze regels heeft de gemeente op onderdelen beleidsvrijheid

Het doel van deze nota is het formuleren van kaders, beleid en vastlegging van uniforme regels voor:

- waardering van activa;
- investeringen;
- kapitaallasten; en
- het onderhoud van de kapitaalgoederen.

De uitgangspunten van deze nota worden onder andere zichtbaar in de jaarrekening en de begroting, waarbij rekening wordt gehouden met de richtlijnen uit het BBV.

Deze nota is primair bedoeld als instrument ten behoeve van de kaderstellende rol van de raad.

Deze nota sluit aan bij de Gemeentewet (artikel 212) en bij het BBV en de interpretatie van onderwerpen zoals weergegeven in notities van de commissie BBV. In die notities zijn soms stellige uitspraken opgenomen die bedoeld zijn om wat meer handvatten te geven bij de uitvoering.

1.3 Uitgangspunten

De uitgangspunten in deze nota zijn omkaderd. In hoofdstuk 2 van deze nota is een samenvatting van de uitgangspunten opgenomen. Van de uitgangspunten mag door raadsbesluit worden afgeweken. De afwijking moet in dat geval worden onderbouwd in het raadsvoorstel. Dit kan een specifiek voorstel zijn of het meerjaren investeringsplan bij de kadernota of de begroting.

1.4 Beschikbaar stellen investeringskredieten

In deze nota staan de interne en externe regelgeving voor de administratieve verwerking van investeringen centraal. Voor investeringen worden via de budgetcyclus of via een separaat voorstel bedragen beschikbaar gesteld zogenaamde investeringskredieten.

Voor de bevoegdheden van college en raad ten aanzien van investeringskredieten wordt verwezen naar de door uw raad vastgestelde Financiële verordening ex. art. 212 Gemeentewet.

Uitgangspunt

1. De bevoegdheden van college en raad ten aanzien van investeringskredieten zijn vastgelegd in de Financiële verordening ex. art. 212 Gemeentewet.

1.5 Definities en begrippen

Voordat in hoofdstuk 2 nader wordt ingegaan op de regels die het BBV gemeenten voorschrijft en de keuzes die een gemeente hierin heeft wordt eerst een aantal belangrijke begrippen toegelicht.

Activa kunnen grofweg worden ingedeeld in vaste activa en vlottende activa. Vaste activa zijn voor lange(re) tijd vastgelegde vermogensbestanddelen, zoals gebouwen, gronden, machines, verstrekte langlopende leningen, deelnemingen.

Vlottende activa zoals voorraden en liquide middelen zijn doorgaans bezittingen die voor een korte tijd zijn vastgelegd.

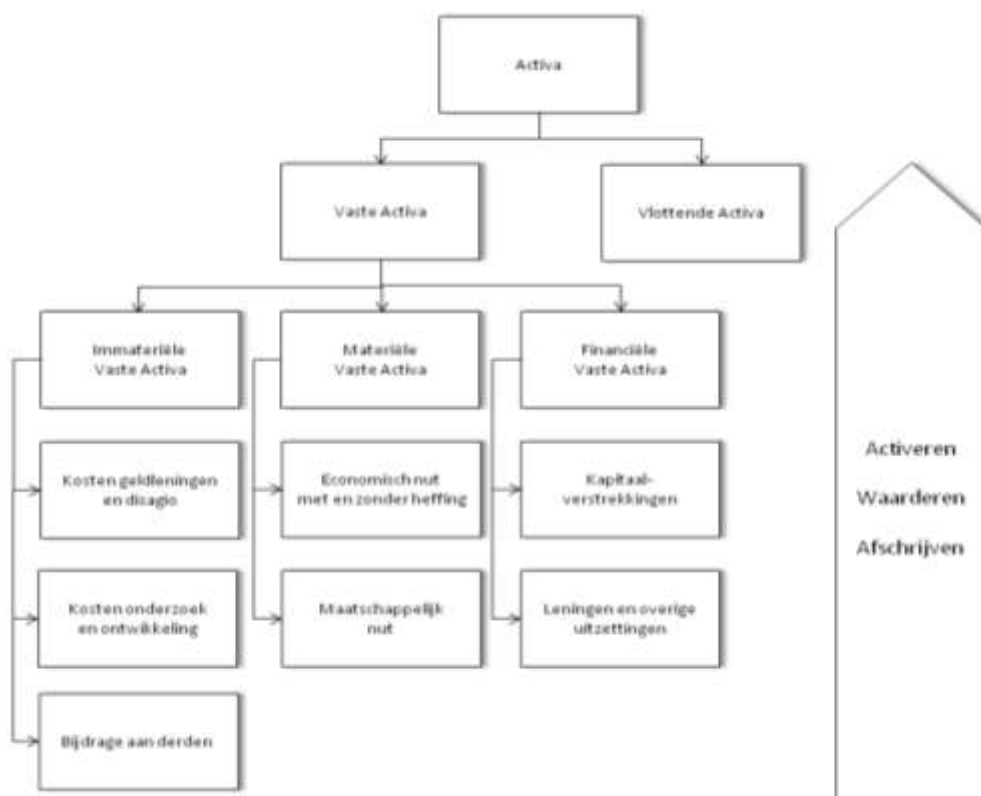
In deze nota gaat het om beleid ten aanzien van vaste activa.

De vaste activa kunnen worden onderverdeeld in:

- immateriële vaste activa (bijvoorbeeld kosten van onderzoek en ontwikkeling)
- materiële vaste activa (bijvoorbeeld gebouwen en wegen)
- financiële vaste activa. (bijvoorbeeld leningen)

Voor deze vaste activa gaat het eerst om de vraag wanneer en hoe we een uitgave op de balans zetten (activeren). Vervolgens is de vraag tegen welk bedrag we het actief op de balans moeten zetten (waarderen). Als we een actief op de balans hebben opgenomen, resteert de vraag wat de levensduur is van een actief en hoe we de waardevermindering zichtbaar maken: afschrijven.

Schematisch kunnen we het bovenstaande als volgt weergeven:

1.6 Bijlagen

Als bijlage is aan deze nota toegevoegd: bijlage 1: afschrijvingstabel

2. SAMENVATTING UITGANGSPUNTEN

1. De bevoegdheden van college en raad ten aanzien van investeringskredieten zijn vastgelegd in de Financiële verordening ex. art. 212 Gemeentewet.

Activering

2. Vervanging van een op het investeringsplan opgenomen investering is geen automatisme. De noodzaak (technisch of economisch) moet aangetoond worden.
3. Bij een noodzakelijke vervanging van een nog niet volledig afgeschreven investering wordt de restant boekwaarde direct afgeboekt.
4. Een vast actief wordt geactiveerd uiterlijk op het moment dat het in gebruik is genomen.
5. Voor civiel technische werken hanteren we de volgende definitie van in gebruik name: *“Een civiel technisch werk is in gebruik genomen nadat de eerste termijnstaat (factuur betreffende opgeleverd deel van het werk) door de projectleider is goedgekeurd en betaalbaar gesteld. Civiel technisch werken waarvan alleen voorbereidingskosten zijn betaald worden als niet in gebruik genomen beschouwd.”*
6. De componentenbenadering wordt waar mogelijk toegepast
7. Bij afschrijving wordt geen rekening gehouden met een restwaarde, tenzij er sprake is van een strategische aankoop. In dat geval is de restwaarde maximaal de waarde van de onderliggende grond.
8. De kosten van het sluiten van geldleningen en (dis)agio worden geactiveerd en afgeschreven over een termijn die maximaal gelijk is aan de looptijd van de lening.
9. Kosten van onderzoek en ontwikkeling mogen worden geactiveerd en in maximaal vijf jaar worden afgeschreven indien aan de voorwaarden van art. 60 BBV ([Artikel 60 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)) en de notitie grondbeleid (zie 5.3.2 van de notitie) is voldaan.
10. Bijdragen aan activa in eigendom van derden mogen worden geactiveerd indien aan de in artikel 61 BBV ([Artikel 61 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)) genoemde voorwaarden wordt voldaan.
11. Alleen de kosten van nieuwe investeringen en het compleet vervangen van bestaande investeringen worden geactiveerd.
12. In de periodiek te actualiseren beheerplannen wordt duidelijk aangegeven:
 - a. wat onder klein onderhoud wordt verstaan en het jaarlijks daarvoor beschikbare exploitatiebudget wordt daarop afgestemd;
 - b. wat onder groot onderhoud wordt verstaan. De kosten worden gedekt via een exploitatiebudget met eventuele toevoeging via resultaatbestemming aan een daartoe gevormde reserve onderhoud of komen ten laste van een vooraf gevormde voorziening onderhoud.
13. Enkelvoudige investeringen tot € 10.000 worden niet geactiveerd. Als door het aantal gelijktijdig aan te schaffen objecten de totale investering echter boven de € 10.000 komt wordt er wel geactiveerd.
14. Wijzigingen in het investeringsschema en de financiële gevolgen hiervan worden op clusterniveau gerapporteerd via de P&C cyclus of via een separaat collegeadvies c.q. raadsvoorstel. Deze clusters zijn: Openbare ruimte, Afval, Riolering, Recreatie, Onderwijs, Materieel en Overige.
15. Indien ultimo het boekjaar het restant van het openstaande investeringskrediet kleiner is dan € 1.000 wordt het krediet automatisch afgesloten
16. Jaarlijks terugkerende investeringskredieten worden aan het einde van het boekjaar afgesloten en worden niet doorgeschoven. De kredietbeheerder kan een voorstel doen aan het college c.q. de raad om het restantbudget toe te voegen aan het krediet van het volgende boekjaar.
17. Niet jaarlijks terugkerende investeringskredieten worden maximaal 2 keer doorgeschoven. De kredietbeheerder kan een gemotiveerd voorstel aan college c.q. raad doen om van dit uitgangspunt af te wijken.

Waardering

18. Voor de waardering van een investering geldt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Aan investeringen wordt geen rente- of personeelskosten werkorganisatie BUCH toegerekend.
19. Voorbereidende kosten van een investeringskrediet worden geactiveerd voor zover deze bestaan uit externe inhuur en/ of advieskosten.

Afschrijven

20. Vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode.
21. De afschrijvingstermijn is gebaseerd op de economische levensduur;
22. In principe worden de in de afschrijvingstabel in bijlage 1 vermelde afschrijvingstermijnen gehanteerd;
23. Het eerste jaar waarover wordt afgeschreven is het jaar volgend op het jaar van ingebruikname.

3. ACTIVERING EN WAARDERING

3.1 Activering

3.1.1 Algemeen

Het BBV schrijft voor dat gemeenten werken met een zogenaamd stelsel van baten en lasten. Op het begrotingssaldo van een bepaald boekjaar mogen slechts uitgaven drukken die op dat jaar betrekking hebben. Daarom moeten uitgaven met meerjarige levensduur worden “geactiveerd”. Met activeren wordt de waarde van de bezitting op de balans gezet. Elk jaar gedurende de levensduur wordt een deel van de waarde ten laste van het begrotingssaldo gebracht. Dit noemen we afschrijven.

3.1.2 Moment van activeren: In gebruik name

Bij activering draait het om de vraag of een uitgave een bezitting is en een meerjarige levensduur heeft en in welke gevallen dergelijke uitgaven worden geactiveerd en dus vaste activa zijn. Daarnaast is de vraag wanneer een actief op de balans moet worden opgenomen. Het BBV stelt dat deze worden geactiveerd uiterlijk op het moment van in gebruik name. Het moment van in gebruik nemen is in het BBV niet nader gedefinieerd.

In het algemeen definiëren we in gebruik name van een actief als het moment dat een actief gereed is of is geleverd (bijvoorbeeld voertuigen en pc's).

In gebruik name civiel technische werken:

Voor civiel technische werken, zoals investeringen in wegen en rioleringsstelsel is het moment van ingebruikname gecompliceerder. Soms is een deel van de weg al in gebruik genomen en zijn we met een ander deel van diezelfde weg nog bezig. Of is de hele weg al in gebruik genomen, maar moet het plantsoen of de berm nog afgemaakt worden. De doorlooptijd bij de aanleg van een weg of het riool gaat ook vaak over een jaargrens heen. Wanneer hebben we dan iets in gebruik genomen?

Voor civiel technische werken hanteren we de volgende definitie van in gebruik name:

“Een civiel technisch werk is in gebruik genomen nadat de eerste termijnstaat (factuur betreffende opgeleverd deel van het werk) door de projectleider is goedgekeurd en betaalbaar gesteld. Civiel technische werken waarvan alleen voorbereidingskosten zijn betaald worden als niet in gebruik genomen beschouwd.”

3.1.3 Vervangingsinvestering

Op het moment dat een investering is afgeschreven betekent dit in veel gevallen dat de investering het jaar daarop ter vervanging op het investeringsplan is/wordt opgevoerd. Vervanging is echter geen automatisme. Het is heel goed mogelijk dat de investering dan technisch nog niet afgeschreven is en nog enige tijd mee kan. In dat geval wordt de vervanging uitgesteld. Dit wordt beoordeeld bij de actualisatie van het meerjaren investeringsplan, die plaatsvindt voorafgaand aan de kadernota (en bij uitzondering de begroting) en waarvan de financiële gevolgen worden verwerkt in respectievelijk de kadernota en eventueel de begroting. Omgekeerd kan het voorkomen dat een bezitting aan vervanging toe is, terwijl deze nog niet helemaal afgeschreven is. In dat geval dient de restant boekwaarde afgeboekt te worden op het moment van de eerder dan geplande vervanging.

Uitgangspunten

2. Vervanging van een op het investeringsplan opgenomen investering is geen automatisme. De noodzaak (technisch of economisch) moet aangetoond worden.
3. Bij een noodzakelijke vervanging van een nog niet volledig afgeschreven investering wordt de restant boekwaarde direct afgeboekt.
4. Een vast actief wordt geactiveerd uiterlijk op het moment dat het in gebruik is genomen.
5. Voor civiel technische werken hanteren we de volgende definitie van in gebruik name:
“Een civiel technisch werk is in gebruik genomen nadat de eerste termijnstaat (factuur betreffende opgeleverd deel van het werk) door de projectleider is goedgekeurd en betaalbaar gesteld. Civiel technisch werken waarvan alleen voorbereidingskosten zijn betaald worden als niet in gebruik genomen beschouwd.”

3.1.4 Componentenbenadering

De componentenbenadering houdt in dat de verschillende onderdelen van een actief afzonderlijk worden geactiveerd en dat op deze onderdelen wordt afgeschreven op basis van de voor dat onderdeel geldende gebruiksduur.

Indien de componentenbenadering wordt toegepast dan wordt de afschrijving als volgt gesplitst:

- grondkosten
- gebouwen
- technische installaties, verwarming en verlichting
- inventaris

Hierbij wordt bewerkstelligd dat activa die naar aard en gebruik gelijksoortig zijn op dezelfde grondslag worden gewaardeerd en behandeld. In de tabel met afschrijvingstermijnen (bijlage 1) is rekening gehouden met deze componentenbenadering.

Indien de gemeente voor deze benadering kiest, dan kan echter geen voorziening meer worden gevormd voor de kosten van groot onderhoud.

Kosten van noodzakelijke vervangingen worden in dat geval namelijk geactiveerd.

Uitgangspunt

6. De componentenbenadering wordt waar mogelijk toegepast.

3.1.5 Afschrijven tot restwaarde

De restwaarde is de waarde van het actief aan het einde van de gebruiksduur. Het betreft de verwachte opbrengst die dan nog kan worden gerealiseerd, verminderd met eventueel te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief. De gemeente kan er voor kiezen om bij het bepalen van het afschrijvingsbedrag rekening te houden met een restwaarde.

Aangezien activa worden gebruikt en gedurende de afschrijfperiode technisch en economisch verouderen en slijten zal de praktijk meestal zijn dat naar een boekwaarde van nul moet worden afgeschreven. Dit veronderstelt dat het voornemen bestaat om het actief tot het einde van de mogelijke gebruiksduur dus conform de verwachte technische levensduur te benutten.

Op grond van het voorzichtigheidsbeginsel wordt voorgesteld om geen rekening gehouden met een restwaarde. Dit uitgangspunt wordt gehanteerd vanwege de grote mate van onzekerheid over de ontwikkelingen omtrent de toekomstige gebruiksduur en het bepalen van de (mogelijke) restwaarde. Restwaarden liggen in de toekomst en zijn in hoge mate onderhevig aan onzekere factoren vanuit de markt.

Een uitzondering kan worden gemaakt voor investeringen die worden gedaan uit hoofde van een strategische aankoop. In dat geval wordt de waarde bepaald op de waarde van de onderliggende grond gewaardeerd tegen de huidige bestemming.

Uitgangspunt

7. Bij afschrijving wordt geen rekening gehouden met een restwaarde, tenzij er sprake is van een strategische aankoop. In dat geval is de restwaarde maximaal de waarde van de onderliggende grond.

In het BBV (artikel 33) wordt bij de vaste activa onderscheid gemaakt naar immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa.

Dit onderscheid is van belang bij de beantwoording van de vraag of bepaalde uitgaven al dan niet mogen/moeten worden geactiveerd.

3.1.6 Activering immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn investeringen waar geen bezittingen tegenover staan.

In artikel 34 van het BBV worden de immateriële vaste activa gedefinieerd als:

1. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en (dis)agio (zie hierna);
2. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
3. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Indien aan de voorwaarden voldaan wordt kunnen deze kosten geactiveerd worden. In deze paragraaf zijn de uitgangspunten opgenomen.

ad 1 Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en (dis)agio

Disagio is het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangegaan en het lagere bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd. In het BBV is bepaald dat een lening voor het totaalbedrag van de aangegane schuld moet worden gewaardeerd. Het verschil tussen het schuldbedrag en het door de geldgever verstrekte bedrag – het disagio – kan naar keuze al dan niet worden geactiveerd.

Als het disagio wordt geactiveerd, vindt afschrijving plaats conform art. 64, lid 4 BBV waarin is bepaald dat de afschrijvingsduur van dergelijke kosten maximaal gelijk is aan de looptijd van de lening.

Uitgangspunt

8. De kosten van het sluiten van geldleningen en (dis)agio worden geactiveerd en afgeschreven over een termijn die maximaal gelijk is aan de looptijd van de lening.

ad 2 Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden op grond van het BBV als immateriële activa aangemerkt. Voorbeelden van dit soort kosten zijn haalbaarheidsonderzoeken of kosten van deskundigen die diverse alternatieven uitwerken. Het zijn kosten die gemaakt worden voordat een definitieve keuze is gemaakt voor een bepaalde investering.

Kosten voor onderzoek en ontwikkeling worden afzonderlijk verantwoord en maken geen onderdeel uit van de uiteindelijke investering.

Op grond van het BBV (artikel 60) mogen deze kosten alleen worden geactiveerd, als aan de volgende vier voorwaarden wordt voldaan:

1. de gemeente heeft de intentie om het actief te gebruiken of te verkopen;
2. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
3. het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
4. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

Als aan deze voorwaarden wordt voldaan is de maximaal toegestane afschrijvingstermijn voor deze immateriële activa 5 jaar.

Als niet aan de hiervoor genoemde verplicht gestelde voorwaarden wordt voldaan mogen de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor plannen niet worden geactiveerd maar moeten deze in één keer ten laste van het begrotingssaldo worden gebracht.

In principe worden kosten voor onderzoek en ontwikkeling niet geactiveerd tenzij dit voorbereidingskosten betreffen voor grondexploitaties. Het activeren van voorbereidingskosten voor grondexploitaties als kosten van onderzoek en ontwikkeling onder de immateriële vaste activa is alleen toegestaan indien voldaan wordt voorwaarden zoals deze in de notitie grondbeleid van de commissie BBV zijn vastgelegd ([5. Bouwgronden in exploitatie · Commissie BBV \(Besluit Begroting en Verantwoording\)](#)).

Voorbereidende kosten zoals het bestek gereedmaken van een bepaalde investering vallen niet onder kosten voor onderzoek en ontwikkeling.

Uitgangspunt

9. Kosten van onderzoek en ontwikkeling mogen worden geactiveerd en in maximaal vijf jaar worden afgeschreven indien aan de voorwaarden van art. 60 BBV en de notitie grondbeleid is voldaan.

ad 3 bijdragen aan activa in eigendom van derden

Een voorbeeld van de onder dit punt genoemde activa is een bijdrage ineens van de gemeente in de kosten van een clubgebouw. In het BBV (artikel 61) staat dat deze uitgaven mogen worden geactiveerd als aan in dat artikel benoemde vier voorwaarden wordt voldaan:

- a. er sprake is van een investering door een derde;
- b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Uitgangspunt

10. Bijdragen aan activa in eigendom van derden mogen worden geactiveerd indien aan de in artikel 61 BBV ([Artikel 61 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)) genoemde voorwaarden wordt voldaan.

3.1.7 Activering materiële vaste activa

Onder materiële vaste activa worden investeringen verstaan waartegenover een actief staat waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. In artikel 35 van het BBV is opgenomen op welke wijze materiële vaste activa op de balans worden opgenomen.

[Artikel 35 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)

3.1.8 Activering financiële vaste activa

In artikel 36 van het BBV is bepaald wat het BBV onder financiële vaste activa verstaat.

[Artikel 36 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)

3.1.9 Activeren versus (groot) onderhoud

Onderhoudskosten worden gemaakt om het object gedurende de levensduur op een bepaald kwaliteitsniveau te houden of weer te krijgen

Bij onderhoud maken we het onderscheid tussen klein en groot onderhoud:

1. klein onderhoud

Klein onderhoud betreft regelmatig voorkomend onderhoud (kort cyclisch onderhoud) van beperkte omvang. De commissie BBV geeft aan dat de kosten van klein onderhoud in het jaar van uitvoering ten laste van de exploitatie komen. Dat geldt ook voor kosten van het wegwerken van achterstallig onderhoud. Deze moeten altijd ineens ten laste van de exploitatie te worden gebracht.

2. groot onderhoud

Groot onderhoud (lang cyclisch onderhoud) moet de garantie bieden op een technisch goede en oorspronkelijke staat van de objecten tijdens de levensduur.

Levensduurverlengend onderhoud, zoals reconstructies en renovatie, impliceert het intreden van een nieuwe levensfase van een object. Dit is feitelijk geen groot onderhoud, maar zijn daarom investeringen die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief.

Voor de wijze van verwerken van de kosten van groot onderhoud: zie de nota reserves en voorzieningen.

Indien de componentenbenadering wordt toegepast is er geen sprake van groot onderhoud, maar van vervangingsinvesteringen.

Uitgangspunten

11. Alleen de kosten van nieuwe investeringen en het compleet vervangen van bestaande investeringen worden geactiveerd;

12. In de periodiek te actualiseren beheerplannen wordt duidelijk aangegeven:

- a) wat onder klein onderhoud wordt verstaan en het jaarlijks daarvoor beschikbare exploitatiebudget wordt daarop afgestemd;
- b) wat onder groot onderhoud wordt verstaan. De kosten worden gedekt via een exploitatie budget met eventuele toevoeging via resultaatbestemming aan een daartoe gevormde reserve onderhoud of komen ten laste van een vooraf gevormde voorziening onderhoud.

3.1.10 Kleine investeringen

Uitgaven die voldoen aan alle voorwaarden om te activeren, maar geen grote omvang hebben, worden om praktische redenen direct in het jaar van aanschaf of vervaardiging ten laste van het begrotingssaldo gebracht. Dit om de administratieve lasten te beperken en de overzichtelijkheid van de investeringsstaat te vergroten. Het minimumbedrag voor te activeren investeringen bedraagt € 10.000.

Let op: wanneer een enkele aanschaf minder bedraagt dan € 10.000 (bijv. een PC) wordt deze niet geactiveerd. Indien als gevolg van het gelijktijdig aanschaffen (bijv. 30 PC's in één keer) de totale investering het bedrag van € 10.000 overschrijdt wordt deze investering wel geactiveerd.

Uitgangspunt

13. Enkelvoudige investeringen tot € 10.000 worden niet geactiveerd. Als door het aantal gelijktijdig aan te schaffen objecten de totale investering echter boven de € 10.000 komt wordt er wel geactiveerd.

3.1.11 Looptijd investeringskredieten

Uitgangspunt is dat de investeringskredieten in gebruik worden genomen in het jaar waarin ze beschikbaar zijn gesteld door B&W dan wel de raad.

Bij jaarlijks terugkomende-investeringen (zoals bijvoorbeeld in speeltoestellen of openbare verlichting) bestaat met enige regelmaat de behoefte om de restant investeringskredieten (gedeeltelijk) over te hevelen naar het volgende boekjaar.

De budgethouders moeten gedurende de budgetcyclus op de vaste rapportagemomenten uit de P&C cyclus (kadernota en jaarstukken) informatie verstrekken over de voortgang van de investeringskredieten. Aan de hand van die informatie worden de financiële gevolgen van veranderingen in het investeringsschema op de kredieten en de kapitaallasten per cluster gerapporteerd via de P&C cyclus of via een separaat raadsvoorstel.

De clusters zijn Openbare ruimte, Afval, Riolering, Recreatie, Onderwijs Materieel en Overige

Indien ultimo het boekjaar het restant van het openstaande investeringskrediet kleiner is dan € 1.000 wordt het krediet automatisch afgesloten.

Jaarlijks terugkerende investeringskredieten worden aan het einde van het jaar automatisch afgesloten en worden niet doorgeschoven. Wel kan een kredietbeheerder het voorstel doen om het restantsaldo toe te voegen aan het krediet voor het volgende boekjaar.

Niet jaarlijks terugkerende investeringskredieten kunnen maximaal 2 keer doorgeschoven worden. De kredietbeheerder kan een gemotiveerd voorstel doen om van dit uitgangspunt af te wijken.

Verschuivingen tussen de jaarbedragen van een investering als gevolg van wijzigingen in de planning zijn toegestaan, mits de investering conform de door de raad vastgestelde doelen en voorwaarden wordt gerealiseerd en het totaal beschikbaar gestelde krediet niet wordt overschreden en het moment van start afschrijving niet wijzigt.

Uitgangspunt

14. Wijzigingen in het investeringsschema en de financiële gevolgen hiervan worden op clusterniveau gerapporteerd via de P&C cyclus of via een separaat collegeadvies c.q. raadsvoorstel. Deze clusters zijn: Openbare ruimte, Afval, Riolering, Recreatie, Onderwijs Materieel en Overige

15. Indien ultimo het boekjaar het restant van het openstaande investeringskrediet kleiner is dan € 1.000 wordt het krediet automatisch afgesloten

16. Jaarlijks terugkerende investeringskredieten worden aan het einde van het boekjaar afgesloten en worden niet doorgeschoven. De kredietbeheerder kan een voorstel doen aan het college c.q. de raad om het restantbudget toe te voegen aan het krediet van het volgende boekjaar.

17. Niet jaarlijks terugkerende investeringskredieten worden maximaal 2 keer doorgeschoven. De kredietbeheerder kan een gemotiveerd voorstel aan college c.q. raad doen om van dit uitgangspunt af te wijken.

3.2 Waardering

3.2.1 Waardering vaste activa

In artikel 63 van het BBV ([Artikel 63 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)) zijn de bepalingen opgenomen met betrekking tot de waardering van activa, namelijk verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs en een toelichting op deze begrippen. In dat artikel is gesteld dat behalve de directe kosten, in de vervaardigingsprijs ook een redelijk deel van de indirecte kosten, zoals bijvoorbeeld overhead, en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van dat actief wordt gewerkt kan worden toegerekend.

Ook is het toegestaan om ook personeelslasten in de vervaardigingsprijs op te nemen zolang ze direct zijn toe te rekenen aan de betreffende vaste activa.

In onze gemeente worden geen personeelskosten en dergelijke toegerekend aan de investeringen. Deze kosten worden gezien als reguliere werkzaamheden en komen ten laste van het begrotingssaldo. Dit om dekkingsproblemen te voorkomen.

Voorbereidende kosten zoals bestek gereedmaken van een bepaalde investering c.q. toezicht op uitvoering worden geactiveerd, voor zover deze bestaan uit externe inhuur en/ of advieskosten.

Indien op investeringen subsidies worden verkregen dan wordt hiermee pas rekening gehouden indien de beschikking is ontvangen. Dit is in lijn met het realisatiebeginsel dat stelt dat winsten pas worden genomen als deze worden gerealiseerd.

Uitgangspunt

18. Voor de waardering van een investering geldt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Aan investeringen wordt geen rente- of personeelskosten werkorganisatie BUCH toegerekend.
19. Voorbereidende kosten van een investeringskrediet worden geactiveerd voor zover deze bestaan uit externe inhuur en/ of advieskosten.

4. AFSCHRIJVING

4.1 Algemeen

Afschrijving is het in de begroting en administratie zichtbaar maken van de waardevermindering van een kapitaalgoed dat meerdere jaren meegaat. De afschrijving komt ten laste van het begrotingssaldo. Het meerjarig nut van de investering wordt hiermee in de begroting en administratie zichtbaar en er wordt budget gereserveerd voor vervanging.

Of er mag worden afgeschreven en wat de hoogte van de jaarlijkse afschrijving is wordt bepaald door:

1. wettelijke of andere voorschriften;
2. de afschrijvingsbasis;
3. de afschrijvingsmethode;
4. de afschrijvingstermijn.

4.2 Wettelijke of andere voorschriften

In artikel 64 en 65 van het BBV staan de algemene regels voor afschrijvingen.

[Artikel 64 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)

[Artikel 65 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)

4.3 Afschrijvingsbasis

De afschrijvingsbasis bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs al dan niet verlaagd met bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief.

4.4 Afschrijvingsmethode

Het BBV laat de gemeenten vrij in de keuze van afschrijvingsmethodiek. De gemaakte keuze dient voor gelijksoortige activa, vanuit de gedachte van een bestendige gedragslijn, echter wel eensluidend te zijn.

De meest voorkomende afschrijvingsmethoden zijn:

1. lineaire afschrijving, dat is afschrijven met een vast bedrag per jaar. Bij deze methode blijven de afschrijvingslasten gelijk, terwijl de rentelasten en daardoor de totale kapitaallasten in de loop van de gebruiksperiode geleidelijk afnemen;
2. afschrijving op basis van annuïteiten, de jaarlijkse last van rente en aflossing samen is gelijk.

In onze gemeente wordt afgeschreven volgens de lineaire methode. De onderbouwing hiervoor is dat hiermee wordt beoogd dat over de totale levensduur van het actief dat de jaarlijkse kosten (afschrijving en onderhoud) min of meer constant zijn.

Uitgangspunt

20. Vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode.

4.5 Afschrijvingstermijn

4.5.1 Algemeen

De afschrijvingstermijn wordt bepaald door de gebruiksduur. De gebruiksduur is de economische levensduur. Deze moet niet worden verward met de technische levensduur.

De economische levensduur wordt bepaald door de totale kosten (vooral afschrijving- en onderhoudskosten) van het huidige en het nieuwe actief. Als de kosten van het nieuwe actief lager zijn dan is vervanging economisch zinvol.

De technische levensduur is de termijn gedurende welke het actief kan worden gebruikt (niet kapot of versleten of wettelijk niet meer toegestaan).

4.5.2 Afschrijvingstabel

Voor de afschrijvingstermijn per soort activa verwijzen we naar bijlage I waarin een afschrijvingstabel is opgenomen

Van de in deze bijlage opgenomen termijnen mag met een gemotiveerd raadsbesluit worden afgeweken. Voor soorten activa die (nog) niet voorkomen in de bijlage moet met een apart besluit de afschrijvingstermijn vastgesteld worden.

4.5.3 Start van de afschrijving

We starten met afschrijven in het jaar nadat het actief in gebruik is genomen.

Uitgangspunten

- 21. De afschrijvingstermijn is gebaseerd op de economische levensduur;
- 22. In principe worden de in de afschrijvingstabel in bijlage 1 vermelde afschrijvingstermijnen gehanteerd;
- 23. Het eerste jaar waarover wordt afgeschreven is het jaar volgend op het jaar van ingebruikname.

Bijlage 1; Afschrijvingstabel Nota activa 2023

Soort	Omschrijving
10	Gronden en terreinen
20	Bedrijfsgebouwen
30	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
40	Vervoersmiddelen
50	Machines, apparaten en installaties
60	Overige materiële vaste activa

Bij de materiële vaste activa is er sprake van overige investeringen met een economisch nut (EN), investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (ENh) en investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut (MN).

Afschrijvingstermijnen in maximaal aantal jaren

Omschrijving	Soort	Nut	Max. Termijn
RIOLERING *)			
Drukriolering/persleiding	30	ENh	60
Aanleg IBA's (individuele behandeling afvalwatersysteem)	30	ENh	60
Bergbezinkbassin (bouwkundig)	30	ENh	45
Gemalen (bouwkundige voorzieningen)	20	ENh	45
Septictanks	20	ENh	30
Elektrisch/mechanisch gedeelte gemalen en bergbezinkbassis	50	ENh	15
WEGEN EN VOORZIENINGEN IN DE OPENBARE RUIMTE			
Stalen masten	50	MN	50
Wegen, fietspaden, parkeerplaatsen 1e aanleg en reconstructies	30	MN	60**)
Herinrichting buitenruimte	30	MN	25
Kunstwerken (hout)	30	MN	25
Kunstwerken (beton)	30	MN	60
Verlichtingsarmaturen	50	MN	25
Groenvoorzieningen	30	MN	15
Beschoeiingen	30	MN	40
Abri's	50	MN	15
Parkeermeters, -automaat, fietsparkeren	60	MN	15
Speeltoestellen	50	MN	15
Verkeersborden	60	MN	10
*) Voor riolering betreft dit de maximale termijn. De te hanteren termijnen zijn de termijnen zoals opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).			
**) De gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo hanteren een afschrijvingstermijn van max. 50 jaar.			

Omschrijving	Soort	Nut	Max. Termijn
AUTOMATISERING			
ICT voorzieningen raads- en commissieleden	60	EN	4
OVERIGE VASTE ACTIVA			
Gronden en terreinen			n.v.t.
Gebouwen			
Permanente bebouwing	20	EN	40
Renovatie investeringen	20	EN	25
Semipermanente bebouwing	20	EN	20
Installaties gebouwen			
Verlichtingsarmaturen	50	EN	25
Liften	50	EN	20
CV	50	EN	10
Elektronische installaties	50	EN	10
Energiebesparende maatregelen/klimaatbeheersing	50	EN	10
Zonnepanelen	50	EN	15
Inrichting gebouwen			
Inventaris	60	EN	10
Reddingsbrigade			
Strandpost	20	EN	15
Communicatieapparatuur	50	EN	5
Polyester vletten (boten)	40	EN	15
Rubberboten met vaste bodem	40	EN	8
Quad (off the road)	40	EN	7
Waterscooters	40	EN	7
Redpakken/redvesten	60	EN	5
Strandtrailer waterscooter	60	EN	7
Buitenboordmotoren	60	EN	4
Veerpont			
Motoren veerpont	50	ENh	7
Sportaccommodaties			
Kunstgrasvelden;			
- Onderlaag	10	EN	30
- Toplaag (voetbal kurk, hockey waterveld)	10	EN	10
- Toplaag (hockey zandveld,korfbal, voetbal SBR, honk/softbal graveldelen)	10	EN	15
- Filters SBR	50	EN	5
Veldverlichting (mast)	50	EN	50
Veldverlichting (armaturen, lichtbron)	50	EN	25
Afrastering	50	EN	30
Veldmeubilair (doelen, dug out)	50	EN	15
Drainage en beregenings (leidingen)	30	EN	30
Grasvelden	10	EN	15

Omschrijving	Soort	Nut	Max. Termijn
<i>Reiniging</i>			
Afvalpassen	60	ENh	5
Stalling huisvuilwagens	20	ENh	30
Milieustraat / afvalbrengdepot	50	ENh	20
Containers (verzamel- en rolcontainers), bladkorven	50	ENh	15
<i>Begraafplaatsen</i>			
Uitbreiding/aanleg	10	ENh	40
Urntuin en muur	10	ENh	40
Facilitaire voorzieningen, graflijsten en dergelijke	50	ENh	15
IMMATERIELE ACTIVA			
<i>Kosten geldleningen en disagio</i>			n.v.t.
<i>Kosten van onderzoek en ontwikkeling</i>			5